

Nazwa przedmiotu		Gospodarka i polityka portowa				Kod ECTS	14.3.E.SL.222				
						Pkt.ECTS	4				
Jednostka prowadząca przedmiot		ITiHM	Nazwa kierunku		MSG	Nazwa specjalności		MTiHM;			
Nazwisko prowadzącego		prof. UG dr hab. Hanna Klimek									
Forma zajęć/Liczba godzin											
Wykład	30	Ćwiczenia	15	Konwersatoria	0	Laboratoria komputerowe	0	Seminaria	0	Lektoraty	0
Forma aktywności						Rok i rodzaj studiów:		1 SS2,			
Godziny z udziałem nauczyciela akademickiego (w tym konsultacje, egzaminy i inne):				90		Semestr:		2,			
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego (samodzielna praca studenta):				85		Status przedmiotu:		Obligatoryjny			
Sumaryczna liczba godzin:				175		Język wykładowy:		polski			
Sposób realizacji zajęć		Zajęcia w sali dydaktycznej. Wydział Ekonomiczny									
Metody dydaktyczne		Wykłady z prezentacjami multimedialnymi, Ćwiczenia z wykorzystaniem metod aktywizujących, Aktywność w grupach, współpraca, Studia przypadków,									
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi											
Wymagania formalne		Ekonomika transportu morskiego i polityka żegluga									
Wymagania wstępne		Podstawowa wiedza, umiejętności i kompetencje zdobyte po zakończeniu przedmiotu Ekonomika transportu morskiego i polityka żegluga									
Sposób i forma zaliczenia oraz kryteria oceny											
Sposób zaliczenia		Egzamin									
Kryteria oceny		Ocena zaliczeniowa jest ustalana na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych przez studenta podczas zajęć oraz oceny z kolokwium. Oceny te student otrzymuje za wykonanie konkretnych zadań w trakcie poszczególnych zajęć (zgodnie z programem). Za każde zadanie uzyskuje wynik wyrażony w procentach i przypisaną do niego ocenę (skala ocen jak w przypadku egzaminu). Przy ustalaniu oceny końcowej uwzględniane są też oceny uzyskane przez studenta za dodatkową aktywność podczas ćwiczeń oraz przedstawione prezentacje. Ocena końcowa jest średnią ocen otrzymanych przez studenta podczas wszystkich ćwiczeń. Skala ocen zgodnie z regulaminem studiów.									
Cele przedmiotu											
w zakresie wiedzy: MSG2_W03, MSG2_W04, MSG2_W05, MSG2_W06, MSG2_W08, MSG2_W15 w zakresie umiejętności: MSG2_U01, MSG2_U02, MSG2_U05, MSG2_U06, MSG2_U07, MSG2_U08, MSG2_U09, MSG2_U12 w zakresie kompetencji społecznych: MSG2_K01, MSG2_K02, MSG2_K03, MSG2_K04, MSG2_K06, MSG2_K07											
Efekty uczenia się											
Wiedza		<p>Celem wykładu jest przedstawienie najważniejszych zagadnień związanych z: funkcjonowaniem portów morskich na rynkach usług portowych; znaczeniem i funkcjami gospodarczymi portów morskich; gospodarowaniem rzeczowymi czynnikami produkcji usług portowych i ich reprodukcją (w tym problematyką finansowania i efektywności inwestycji); lokalizacją portów morskich; polityką portową.</p> <p>Student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę dotyczącą wymienionych wyżej zagadnień, a w szczególności: zna i rozumie znaczenie gospodarcze portów morskich, rozumie istotę realizowanych przez nie funkcji gospodarczych (z uwzględnieniem różnych kryteriów ich podziału), rozumie istotę rynku usług portowych (zarówno w aspekcie przestrzennym, jak i ekonomicznym) i zna zasady jego funkcjonowania, dysponuje poszerzoną wiedzą o funkcjonowaniu portów morskich w sytuacji konkurencji na różnych płaszczyznach (m.in. krajowej i międzynarodowej, w ramach lądowo-morskich łańcuchów transportowych), zna metody pozyskiwania danych potrzebnych do analizy konkurencyjności portów morskich na krajowych i międzynarodowych rynkach usług portowych, ma wiedzę o możliwościach wykorzystania wyników badań konkurencyjności portów do podejmowania decyzji strategicznych, identyfikuje elementy otoczenia portowych ośrodków podaży, ma wiedzę o relacjach pomiędzy podmiotami tworzącymi portowe ośrodki podaży oraz o relacjach pomiędzy tymi ośrodkami i ich</p>									

		otoczeniem (zarówno krajowym, jak i zagranicznym), rozumie potrzebę kształtowania rynków usług portowych, identyfikuje czynniki lokalizacji portów morskich, zna rzeczowe czynniki produkcji usług portowych i zasady gospodarowania nimi, a także metody ich reprodukcji, zna metody finansowania inwestycji w portach morskich, zna metody badania ekonomicznej efektywności inwestycji portowych, zna i rozumie genezę, istotę, funkcje i metody ustalania opłat portowych, zna Ustawę o portach i przystaniach morskich, rozumie potrzebę przekształceń własnościowych w portach, zna najważniejsze obszary polityki portowej Unii Europejskiej, rozumie istotę zdolności przepustowej portów morskich.
Umiejętności		Student ma umiejętności: prawidłowej interpretacji i wyjaśniania zjawisk ekonomicznych na rynkach usług portowych, wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce, a w szczególności do ustalania wysokości opłat portowych, obliczania wskaźników ekonomicznej efektywności inwestycji portowych i wyciągania wniosków dotyczących bezwzględnej i względnej efektywności tych inwestycji, analizowania czynników konkurencyjności portów morskich, ustalania pozycji konkurencyjnej portów morskich, określania otoczenia przedsiębiorstw portowych i całych portowych ośrodków podaży, a także identyfikowania i analizowania relacji występujących pomiędzy portami i podmiotami pozostającymi w ich otoczeniu, sprawnego posługiwania się regulami i standardami dotyczącymi gospodarowania w portach morskich, wykorzystania zdobytej wiedzy do podejmowania nowych wyzwań i samodzielnego rozstrzygnięcia problemów pojawiającej się w pracy zawodowej, pozyskiwania danych służących weryfikacji prostych hipotez i diagnozowania procesów gospodarczych na rynkach usług portowych, prawidłowego posługiwania się specjalistycznymi pojęciami z zakresu międzynarodowego obrotu portowo-morskiego, prezentowania własnego stanowiska, popierając je argumentami opartymi na wynikach badań.
Kompetencje		Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz dąży do pogłębiania i uzupełniania nabytej wiedzy i umiejętności, zachowuje krytycyzm w wyrażaniu opinii, potrafi współpracować w zespole, ale także pracować samodzielnie, wykazuje odpowiedzialność za powierzone mu zadania, wykazuje inicjatywę i przedsiębiorczość, w sposób właściwy komunikuje się z otoczeniem, prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu, ma świadomość znaczenia zachowania się w życiu zawodowym w sposób profesjonalny i etyczny, kieruje się społeczną odpowiedzialnością biznesu, jest przygotowany do pracy w przedsiębiorstwach sfery eksploatacji obrotu portowo-morskiego oraz w zarządach portów.

Treści programowe

- 1. Znaczenie gospodarcze portów morskich:** omówienie znaczenia portów w gospodarce narodowej poszczególnych krajów oraz w Unii Europejskiej.
- 2. Funkcje gospodarcze portów morskich i ich rola w międzynarodowym systemie transportowym oraz lądowo-morskich łańcuchach transportowych:** klasyczne funkcje PM i funkcje współcześnie realizowane przez porty w podziale według kryteriów: przedmiotowego i przestrzennego.
- 3. Zagadnienia lokalizacji portów morskich i rejonów portowych:** czynniki lokalizacji PM w przekroju historycznym i uwzględniane współcześnie.
- 4. Port morski jako centrum logistyczno-dystrybucyjne:** rola portów morskich w łańcuchach logistycznych; logistyczne centra dystrybucji w PM i na zapleczu; funkcja logistyczno-dystrybucyjna PM; PM jako centrum informacyjne; koncepcja teleportu.
- 5. Rynki usług portowych (RUP):** RUP jako kategoria przestrzenna i ekonomiczna; funkcjonowanie i rozwój RUP.
- 6. Kształtowanie rynków usług portowych:** konkurencja na RUP; konkurencyjność portów morskich; narzędzia kształtowania RUP.
- 7. Rzeczowe czynniki produkcji usług portowych i ich reprodukcja:** pojęcie i klasyfikacja środków trwałych (ŚT); charakterystyka portowych ŚT; zagadnienia amortyzacji i zużycia ŚT w portach morskich; proces reprodukcji rzeczowych czynników produkcji usług portowych; problematyka inwestycji; znaczenie problematyki efektywności inwestycji w portach morskich w ujęciu makroekonomicznym i mikroekonomicznym.
- 8. Finansowanie rozwoju portów morskich:** problematyka metod finansowania rozwoju PM; praktyczne przykłady metod wykorzystywanych w portach Europy Zach., Stanów Zjednoczonych i Polski.

9. Zdolność przepustowa portów morskich: zagadnienia maksymalnej i optymalnej zdolności produkcyjnej PM; problematyka metod określania zdolności przepustowej PM.

10. Ceny usług portowych: geneza, funkcje i klasyfikacja opłat za usługi portowe; kalkulacja cen za usługi portowe na podstawie taryfy portowej.

11. Przekształcenia strukturalno-własnościowe w polskich portach morskich: komercjalizacja portów; przekształcenia strukt.-własnościowe w sferze zarządzania i działalności eksploatacyjnej.

12. Ustawa o portach i przystaniach morskich: analiza treści ustawy i jej nowelizacji pod kątem korzyści i niedogodności dla PM; wpływ ustawy na konkurencyjność polskich PM na międzynarodowym RUP.

13. Polityka rozwoju portów morskich w Polsce i polityka portowa Unii Europejskiej: polska polityka portowa; próby ujednoczenia polityk portowych państw członkowskich i stworzenia wspólnej polityki portowej Wspólnoty.

14. Wycieczka do portów morskich Trójmiasta: spotkanie z przedstawicielem zarządu portu (w Gdańsku lub Gdyni), wykład na temat funkcjonowania i rozwoju portu, zwiedzanie poszczególnych terminali.

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej

LITERATURA OBOWIĄZKOWA:

1. *Ekonomika portów morskich i polityka portowa*, pr. zbior. pod red. L. Kuźmy, Gdańsk 2003;
2. H. Klimek, *Funkcjonowanie rynków usług portowych*, Gdańsk 2010;
3. A. Grzelakowski, M. Matczak, *Współczesne porty morskie. Funkcjonowanie i rozwój*, Gdynia 2012;
4. H. Klimek, *Program rozwoju portów morskich w Polsce*, (w:) *Współczesne problemy rozwoju lądowo-morskich systemów transportowych*, red. nauk. J. Dąbrowski, T. Nowosielski, Gdańsk 2013;
5. S. Szwankowski, *Funkcjonowanie i rozwój portów morskich*, Gdańsk 2000;
6. H. Klimek, *Polskie porty morskie - aktywni uczestnicy lądowo-morskich łańcuchów transportowych*, (w:) *Wyzwania i problemy transportu morskiego*, pod red. J. Dąbrowskiego, Gdańsk 2011;
7. J. Dąbrowski, *Koncepcja pomiaru konkurencyjności portów morskich*, "Współczesna Gospodarka" 2010, nr 1;
8. H. Klimek, J. Dąbrowski, *Funkcja logistyczna portów morskich*, "Logistyka" 2012, nr 4;
9. H. Klimek, *Opłaty portowe jako narzędzie kształtowania rynków usług portowych*, "Studia i Materiały Instytutu Transportu i Handlu Morskiego" 2010, nr 7;
10. H. Klimek, J. Dąbrowski, *Polskie porty morskie w lądowo-morskich łańcuchach transportowych*, "Logistyka" 2013, nr 5
11. *Studia i Materiały Instytutu Transportu i Handlu Morskiego*, wydane w latach 1997-2012;
12. *Ustawa o portach i przystaniach morskich wraz z nowelizacjami*;
13. *Artykuły z czasopism specjalistycznych (krajowych i zagranicznych)*.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. J. Neider, *Polskie porty morskie*, Gdańsk 2008;
2. J. Neider, *Transport międzynarodowy*, Gdańsk 2008;
3. K. Dziworska, *Inwestycje przedsiębiorstw*, Gdańsk 1993;
4. K. Dziworska, *Decyzje inwestycyjne przedsiębiorstw*, Gdańsk 2000;
5. J. Neider, *Transport międzynarodowy*, Gdańsk 2012;

Kontakt

hanna.klimek@ug.edu.pl